

Informacje dotyczące działalności bibliotek publicznych w Wielkopolsce w roku 2016

(informacje łącznie z Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Centrum Animacji Kultury i Biblioteką Raczyńskich w Poznaniu)

I. Stan i struktura bibliotek publicznych

- w województwie wielkopolskim na koniec 2016 roku działało **681** placówek bibliotecznych,

w tym:

- **230** bibliotek – 118 w mieście, 112 na wsi

W związku z przekształceniem Gminy Jaraczewo (powiat jarociński) z gminy wiejskiej w miejsko-wiejską prowadzona biblioteka publiczna przybyła do grupy bibliotek miejskich.

- **451** filii – 115 w mieście (w tym 39 w Poznaniu), 336 na wsi.

W 2016 r. zostały zlikwidowane 3 filie miejskie: dwie filie Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz filia Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Gostyniu. Na wsi zlikwidowano 6 filii: filię biblioteki w Lwówku (pow. nowotomyski), filię biblioteki w Raszkowie (pow. ostrowski), filię biblioteki gminy Cienin Zaborny (pow. słupecki), filię biblioteki w Orchowie (pow. słupecki), filię biblioteki w Brudzewie (pow. turecki) i filię biblioteki w Jastrowiu (pow. złotowski).

- Punkty biblioteczne – 108. Spadek o 18 w porównaniu do 2015 r.

W woj. wielkopolskim nie ma bibliotek połączonych z bibliotekami szkolnymi, funkcjonuje natomiast 21 filii publiczno-szkolnych.

- Wszystkie biblioteki w woj. wielkopolskim zorganizowane są w formie instytucji kultury. Gminna Biblioteka Publiczna w Pępowie (pow. gostyński), która w 2015 r. jako jedyna nie była instytucją kultury z dniem 01.07.2016 r. została włączona w skład utworzonego w tym dniu Gminnego Ośrodka Kultury w Pępowie wpisanego do gminnego rejestru instytucji kultury.

II. Łączenie bibliotek z innymi instytucjami

- W 2016 r. połączono 6 bibliotek z ośrodkami kultury:

- bibliotekę w Opalenicy (pow. nowotomyski) - Centrum Kultury i Biblioteka im. Powstańców Wielkopolskich w Opalenicy;

- bibliotekę w Przemęcie (pow. wolsztyński) - Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przemęcie;
- bibliotekę w Tarnówce (pow. złotowski) - Gminna Biblioteka Publiczna i Ośrodek Kultury w Tarnówce;
- bibliotekę w Malanowie (pow. turecki) - Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Malanowie
- bibliotekę w Pępowie (pow. gostyński) - Gminny Ośrodek Kultury w Pępowie;
- bibliotekę w Osiecznej (pow. leszczyński) - Centrum Kultury i Biblioteka w Osiecznej.

Od samorządów wpłynęło do WBPiCAK 9 wniosków o wydanie opinii w sprawie połączenia biblioteki publicznej z innymi instytucjami kultury. WBPiCAK przygotowała opinie dla gmin: Margonin, Malanów, Opalenica, Wijewo, Skulsk, Sompolno, Kwilcz, Środa Wlkp., Siedlec.

W 5 przypadkach WBPiCAK wydała opinię negatywną. Pozytywną opinię wydała dla bibliotek w: Opalenicy, Malanowie, Kwilczu i Środzie Wielkopolskiej.

W przypadku połączenia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Środzie Wlkp. i Powiatowej Biblioteki Publicznej z dniem 1.04.2017 r. liczba placówek należących do sieci bibliotek publicznych województwa wielkopolskiego ulegnie zmianie (zmniejszy się o jedną placówkę).

Dzięki staraniom WBPiCAK zakończyła się sprawa uregulowania statusu prawnego Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu (pow. wolsztyński). Po analizie sytuacji prawnej gminnych instytucji kultury, oraz przy współpracy z samorządem gminy z dniem 1 stycznia 2017 r. biblioteka gminna w Siedlcu otrzymała status samodzielnej instytucji kultury, została wydzielona ze struktury GOK.

Ocena skutków połączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami:

Od dnia 1 października 2012 roku istnieje możliwość połączenia, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012, poz. 642 z późn. zm.), biblioteki publicznej funkcjonującej dotychczas jako samodzielna instytucja kultury z inną instytucją kultury.

W okresie od 1.10.2012 r. do 31.12.2016 r. w woj. wielkopolskim połączono 9 bibliotek z ośrodkami kultury. Były to biblioteki w: Dusznikach, Sośniach, Chrzypsku Wielkim, Opalenicy, Przemęcie, Tarnówce, Malanowie, Pępowie i Osiecznej.

Na podstawie bieżących kontaktów z ww. bibliotekami oraz bibliotekami powiatowymi WBPiCAK odnotowała zjawisko nieznacznego pogorszenia się działalności wymienionych bibliotek w zakresie czytelnictwa i upowszechniania kultury. W Chrzypsku Wielkim po połączeniu biblioteki zredukowany został wymiar czasu zatrudnienia jej pracownicy z 1 na 0,75 etatu. W późniejszym czasie nastąpiło zwolnienie bibliotekarki, gdzie jej obowiązki przejęli pracownicy GOK. Na terenie gminy Przemęt zmniejszono godziny otwarcia placówek bibliotecznych, w Opalenicy odebrano funkcje kierownicze doświadczonemu pracownikowi biblioteki kierując go na szeregowe stanowisko bibliotekarskie.

Czas funkcjonowania wymienionych bibliotek w strukturze innej instytucji jest zbyt krótki (1rok - 3 lata) by ocenić wpływ połączenia na ich działalność. Pozostałe 50 bibliotek funkcjonuje w strukturze innych instytucji kultury od wielu lat. Placówki te dokładają starań by zaspokajać potrzeby mieszkańców w ramach posiadanych możliwości.

Na koniec 2016 roku w województwie wielkopolskim funkcjonowało 59 bibliotek połączonych z ośrodkami kultury.

III. Stan organizacyjny i działalność bibliotek powiatowych

Stan organizacyjny bibliotek powiatowych woj. wielkopolskiego utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie. W 2016 r. we wszystkich 31 powiatach funkcjonowały biblioteki powiatowe:

- w 5 powiatach zadania realizowały samodzielne biblioteki powiatowe powołane przez starostwa: Turek, Wągrowiec, Kępno, Szamotuły, Środa Wlkp. Biblioteki te dysponują budżetem rocznym w całości przekazywanym z samorządu powiatowego. W zależności od wielkości biblioteki jest to 130 – 380 tys. zł; jak wspomniano powyżej z dniem 1 kwietnia 2017 r. zakończy działalność PBP w Środzie Wlkp. a funkcje biblioteki powiatowej przejmie biblioteka miejska w Środzie Wlkp.;
- w pozostałych 26 powiatach funkcje biblioteki powiatowej na podstawie porozumienia pomiędzy samorządem gminnym i powiatowym – sprawowały biblioteki miejskie, miejsko-gminne i gminne.

W 2016 r. funkcje biblioteki powiatowej na rzecz bibliotek publicznych powiatu poznańskiego na mocy porozumienia Burmistrza Swarzędza i Starosty Poznańskiego powierzono Bibliotece Publicznej w Swarzędzu.

Środki finansowe przekazywane z samorządów powiatowych na działalność bibliotek publicznych z powierzonymi funkcjami powiatowymi nie zmieniły się w latach 2015 i 2016 - oscyływały pomiędzy kwotami – od 20 tys. zł do 140 tys. zł. Średnio jest to 40-50 tys. zł w skali roku.

Wyjątkową sytuacją jest działalność Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Pile, której organizatorem jest zarówno starostwo powiatowe jak i miasto Piła. Biblioteka ta jest dotowana wspólnie przez oba samorzady.

W większości bibliotek powiatowych zadaniami instruktażowymi na rzecz bibliotek w powiecie zajmują się wyznaczeni pracownicy (od jednego do kilku) na zasadzie powierzonych dodatkowych obowiązków. W 2016 r. 2 osoby pracowały na wydzielonym etacie instruktora powiatowego. W przypadku samodzielnych bibliotek powiatowych dodatkową działalnością powiatową zajmuje się cały personel.

IV. Działania instrukcyjno-metodyczne – poziom wojewódzki i powiatowy

W 2016 r. wszystkie biblioteki powiatowe organizowały szkolenia dla bibliotekarzy z terenu swojego powiatu w różnych formach i zakresie (seminaria, warsztaty, prelekcje). Wykazywały się zróżnicowaną aktywnością: organizowały od 1 do 14 szkoleń w ciągu roku, średnio po 3 szkolenia. Przykładowe tematy przeprowadzonego doskonalenia zawodowego bibliotekarzy:

- prawo-organizacyjne aspekty działalności bibliotek
- prawo autorskie
- dostęp do informacji publicznej
- osoby z autyzmem w bibliotece
- literatura współczesna
- iPady i tablety w bibliotece
- budowanie wizerunku biblioteki
- statystyki biblioteczne

Wiele szkoleń proponowanych dla bibliotekarzy prowadzonych było przez instruktorów z WBPiCAK.

Biblioteki powiatowe współpracowały z WBPiCAK przy realizacji wojewódzkiego projektu edukacyjnego: ***Biblioteka pomysłów 2016. OCZYTANI miej oko na dobrą książkę!*** W projekcie zrealizowano 7 warsztatów dla bibliotekarzy przeprowadzonych

w bibliotekach powiatowych w: Chodzieży, Kościanie, Koninie Nowym Tomysłu i Pleszewie, oraz dwa w WBPiCAK w Poznaniu. Warsztaty prowadzili instruktorzy z WBPiCAK. Podsumowaniem projektu była konferencja w gmachu Concordii Design w Poznaniu. W projekcie wzięło udział 178 bibliotekarzy.

W ramach pozostałej działalności biblioteki powiatowe organizowały wspólnie z bibliotekami gminnymi spotkania autorskie, wspierały zakup wydawnictw regionalnych, prowadziły instruktaż zawodowy w ramach wyjazdów do poszczególnych bibliotek oraz konsultacji telefonicznych i mailowych, aktualizowały bazy bibliografii regionalnych, organizowały konkursy i imprezy kulturalne o zasięgu powiatowym.

Praca zespołu instruktorskiego WBPiCAK opiera się na dobrych kontaktach z bibliotekami powiatowymi. W oparciu o tę współpracę wielkopolskie biblioteki przystąpiły w licznej grupie – 141 placówek - do ogólnopolskiego projektu nowej sprawozdawczości bibliotecznej: **Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych – AFBP** (projekt Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich finansowany przez MKiDN). W 2017 r. projekt ten jest rozwijany i zapraszane są do niego kolejne biblioteki.

We wrześniu 2016 r. WBPiCAK zrealizowała wyjazd studyjny zapoznający bibliotekarzy z Wielkopolski z zagadnieniami promocji literatury narodowej prowadzonej przez biblioteki czeskie i niemieckie: *Drezno i Praga czyli śladami Kraszewskiego, Karola Maya i Kafki*. W wyjeździe udział wzięło 40 osób.

Instruktorzy wojewódzcy w 2016 r. zrealizowali 182 wyjazdy, gdzie przeprowadzili wiele form doskonalenia zawodowego. Były to: szkolenia dla bibliotekarzy prowadzone w siedzibach bibliotek powiatowych, współpraca w projektach, konkursach, współorganizowanie spotkań autorskich i imprez promujących czytelnictwo (m.in. realizacja projektu Dyskusyjne Kluby Książki w Wielkopolsce). W terenie przeszkolono 606 osób.

W 2016 r. WBPiCAK zorganizowała serię tematycznych szkoleń skierowanych do pracowników bibliotek powiatowych:

- cztery seminaria dla dyrektorów bibliotek powiatowych (tematyka: zmiany w przepisach prawa autorskiego, metodologia badań czytelnictwa w Polsce przepisy dotyczące dostępu do informacji publicznej; prawno-organizacyjny aspekt bibliotek publicznych);
- trzy szkolenia dla instruktorów z bibliotek powiatowych (tematyka: nowa statystyka biblioteczna AFBP; prawo autorskie w pracy bibliotekarza, obsługa osób autystycznych w bibliotece);

- dwa seminaria dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi i młodzieżą z bibliotek powiatowych (tematyka: „Nastoletni bloger w bibliotece – dobrodziejstwo czy utrapienie”, wykład Agnieszki Maroń z Uniwersytetu Śląskiego oraz udział w XV Poznańskich Spotkaniach Targowych. Książka dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców; wykład: „Małe dziecko w bibliotece – w oparciu o wytyczne IFLA” – dr Grażyna Lewandowicz-Nosal, Biblioteka Narodowa; prelekcja: „Warsztat pracy bibliotekarza pracującego z dziećmi i młodzieżą (aktualny zestaw literatury fachowej)”).

V. Komputeryzacja bibliotek

Wszystkie wielkopolskie biblioteki użytkują komputery. Pozyskują je z następujących źródeł:

- 189 bibliotek zakupiło komputery z własnego budżetu (82,2% bibliotek),
- 97 bibliotek zakupiło komputery z dotacji lub z projektu (42,2% bibliotek)
- 39 bibliotek otrzymało komputery w formie darowizny (16,9% bibliotek)
- inne źródła: 8 bibliotek posiada komputery z programu Ikonka (3,5% bibliotek),

Wsparcie informatyczne dla biblioteki w zakresie obsługi i użytkowania komputerów:

- w 22 bibliotekach zatrudniony był informatyk na etacie lub jego części (9,6% bibliotek);
- w 103 bibliotekach był informatyk z urzędu organizatora świadczący pomoc doraźną (44,8% bibliotek);
- w 27 bibliotekach pracował bibliotekarz o kwalifikacjach lub umiejętnościach informatycznych (11,7% bibliotek);
- w 15 bibliotekach brakowało wsparcia informatycznego (6,5% bibliotek)
- inne rodzaje wsparcia informatycznego:

54 biblioteki korzystały z usług firm zewnętrznych, 21 bibliotek zatrudniało informatyka na umowę zlecenie lub o dzieło, 9 bibliotek korzystało z usług serwisowych z godnie z umową licencyjną, 3 biblioteki korzystały ze wsparcia informatyka z GOK-u, 1 biblioteka korzystała z usług informatyka z innej biblioteki, 1 biblioteka korzystała z usług zaprzyjaźnionego informatyka, 3 biblioteki korzystały z doraźnej pomocy informatycznej.

Zakres świadczonego wsparcia informatycznego:

- zakup sprzętu komputerowego – 122 biblioteki;
- aktualizacja oprogramowania – 151 bibliotek;
- rozwiązywanie problemów ze sprzętem – 192 bibliotek;
- opieka nad działaniem komputerowego programu bibliotecznego – 97 bibliotek;
- inne tematy: prowadzenie stron www, konfiguracja systemów komputerowych, administracja sieci komputerowej, programy księgowo.

Bibliotekarze z 83 bibliotek brali udział w szkoleniach z zakresu nowych technologii.

Szkolenia dotyczyły:

- obsługa bibliotecznego systemu MAK+ ;
- obsługa bibliotecznego systemu SOWA2/MARC 21;
- darmowe programy graficzne;
- otwarte zasoby w pracy bibliotekarza;
- Biblioblog – e-learningowe szkolenie na temat prowadzenia bloga bibliotecznego;
- bazy NASBI i IBUK Libra;
- e-booki w Twojej bibliotece;
- programy Coreel Draw, Prezi, Canva;
- tablety w Twojej bibliotece;
- tworzenie stron internetowych na platformie WordPress;
- strategia wykorzystania FB w promocji biblioteki;
- portal wbibliotece.pl oraz katalog OPAC w praktyce;
- jak pisać w Internecie;
- obsługa programu pocztowego.

W wielkopolskich bibliotekach użytkowanych było 3668 komputerów. Biblioteki udostępniały użytkownikom 2132 komputery z dostępem do Internetu (biblioteki - 1335 stanowisk, filie – 797); 159 komputerów z dostępem wyłącznie do katalogu bibliotecznego (biblioteki - 127, filie – 32):

- 118 komputerów sprzed 2004 roku
- 882 komputerów z lat 2005-2009
- 2306 komputerów z lat 2010-2015
- 362 komputerów pozyskanych w 2016 roku (w tym 257 komputerów nowych, których pierwszym użytkownikiem jest biblioteka).

VI. Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek (niepełnosprawnych, seniorów)

Wielkopolskie biblioteki dokładają starań by wprowadzać udogodnienia w dostępie do budynku biblioteki dla osób starszych i niepełnosprawnych.

W 2016 r. 132 biblioteki wykazały zlikwidowanie barier architektonicznych w dostępie do budynku. 88 bibliotek wprowadziło udogodnienia w dostępności wewnątrz lokalu biblioteki.

17 bibliotek dysponowało odtwarzaczami książek mówionych, powiększalnikami, dużym monitorem, sprzętem typu *Joystick Infogrip*, klawiatura *Big Keys*. Biblioteka w Obornikach posiadała do dyspozycji czytelników aż 16 odtwarzaczy książek mówionych. Nieliczne placówki posiadały specjalistyczne oprogramowanie ułatwiające czytanie: np. *JAWS professional*, *MAGIC*.

W Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu funkcjonowały systemy: *Call Hear*, *Step Hear* i pętla indukcyjna. Proponowała ona także szereg programów i urządzeń dla osób niepełnosprawnych: *Clear View* (powiększalnik ekranowy), *My Reader* (powiększalnik z automatycznym czytnikiem), powiększalnik wideo *Compact 7 HD*, program powiększający *ZoomText*, *Dot View* (przenośny dotykowy wyświetlacz graficzny), monitory brajlowskie, drukarka brajlowska, tablice tyflograficzne, tablica do nauki tańca, bezprzewodowa klawiatura brajlowska *BraillePen*, urządzenie *BibTrack* dla użytkowników cierpiących na zanik mięśni rąk, Auto-lektor.

Łącznie wielkopolskie biblioteki dysponowały 29 programami i urządzeniami specjalistycznymi. Jedynie 28 placówek posiadało stronę internetową dostosowaną do potrzeb niepełnosprawnych.

Powiększane były zbiory przeznaczone dla użytkowników z niepełnosprawnością wzroku. W 2016 r. obejmowały:

- 4.864 wol. publikacji drukowanych;
- 139.786 jednostek inwentarzowych zbiorów audiowizualnych i elektronicznych;
- 21.319 tytułów zbiorów licencjonowanych.

Od wielu lat biblioteki współpracują z organizacjami i instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne. Są to głównie organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, szkoły, uniwersytety III wieku, organizacje promujące region. Współpraca ta ma charakter stały bądź incydentalny (dotyczący konkretnego działania/projektu). Bardzo często wspólne działanie

zawiazywało się przy tworzeniu wspólnego projektu (występowaniu po środki pozabudżetowe).

Biblioteki prowadziły z partnerami działania nakierowane na:

- seniorów - partnerstwo z uniwersytetami III wieku, klubami seniora, Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów;
- osoby chore i niepełnosprawne – partnerstwo z organizacjami skupiającymi osoby niepełnosprawne i ich rodziny, stowarzyszeniami integracyjno-rehabilitacyjnymi, lokalnymi domami pomocy społecznej.

W 2016 r. Biblioteka Publiczna Gminy Strzałkowo, po uprzednich szkoleniach personelu, uruchomiła obsługę czytelników ze spektrum autyzmu.

75 bibliotek zorganizowało imprezy i zajęcia cykliczne skierowane do osób niepełnosprawnych i seniorów. Bardzo często współpracowały z organizacjami pożytku publicznego, takimi jak: Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz licznymi lokalnymi stowarzyszeniami, np. *Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych Światelko z Blizanowa*. Współdziałały także z jednostkami samorządowymi: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Domem Pomocy Społecznej, Domem Dziennego Pobytu, Środowiskowym Domem Samopomocy, szkołami specjalnymi.

Przykładowe działania w bibliotekach:

- biblioteka powiatowa w Pile zrealizowała 46 zajęć interdyscyplinarnych z elementami biblioterapii dla osób niepełnosprawnych;
- podopieczni opieki społecznej brali udział w 41 spotkaniach z literaturą odbywających się w bibliotece miejskiej w Wągrowcu;
- w bibliotece w Kiszkanie przeprowadzono cotygodniowe warsztaty rękodzieła artystycznego skierowane do niepełnosprawnych;
- biblioteka w Lipce zorganizowała dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej udział w zajęciach biblioterapeutycznych i spotkaniach z teatrykiem;
- biblioteka w Ostrzeszowie zorganizowała cykl zajęć dla członków Polskiego Związku Emerytów i Rencistów pod nazwą: *Czytanie integruje*.

W 2016 r. prowadzone były także wernisaże prac plastycznych osób niepełnosprawnych, różnorodne wydarzenia bazujące na specjalistycznych materiałach czytelniczych (książkach

drukowanych dużymi literami, audiobookach, książkach z tekstem łatwym w czytaniu, materiałach ze znakami języka migowego).

VI. E-usługi bibliotek

W 2016 r. wielkopolskie biblioteki publiczne wdrażały szereg e-usług dostępnych dla swoich użytkowników:

- 180 bibliotek udostępniało katalog on-line (78% ogółu bibliotek); szacunkowa liczba wejść do katalogu on-line tych bibliotek wyniosła 2.254.961 (nie wszystkie programy biblioteczne umożliwiły uzyskanie tych danych); w stosunku do 2015 r. przybyło 13 bibliotek udostępniających katalog on-line;
- biblioteki posiadały 3.668 stanowisk komputerowych, w tym 2.132 stanowiska z Internetem dla użytkowników;
- 169 bibliotek udostępniało Internet bezprzewodowy (73% ogółu bibliotek);
- 217 (94%) bibliotek posiadało biblioteczne programy komputerowe, w których opracowano 76,48 % zasobów;
- 156 (67%) bibliotek posiadało własną stronę www lub stronę w formie bloga;
- 150 bibliotek prowadziło profile na portalach społecznościowych;
- 85 bibliotek posiadających katalog on-line udostępniło opcję elektronicznego zamawiania/ rezerwacji książek;
- 70 bibliotek posiadających katalog on-line udostępniło opcję elektronicznej prolongaty wypożyczonych książek;
- 75 bibliotek powiadamiało czytelników drogą elektroniczną (e-mail, sms) o terminie zwrotu książek;
- 35 bibliotek posiadało dostęp do licencjonowanych baz danych; w tym 25 bibliotek należało do Konsorcjum Wielkopolskich Bibliotek i umożliwiała dostęp do wybranych zakupionych tytułów e-booków na platformie **Ibuk Libra**; 25 bibliotek wchodziło w skład Konsorcjum **NASBI**; 15 bibliotek należało do obu konsorcjów; liczba pobrań zbiorów elektronicznych w woj. wielkopolskich wyniosła 31 890;
- 19 bibliotek brało udział w *Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej* z łączną liczbą 10.871 obiektów dostępnych on-line; biblioteki korzystały też z projektu Ośrodka KARTA: *Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej*. Prowadziły własne biblioteki cyfrowe, np.

Ostrowska Biblioteka Cyfrowa, Leszczyńska Biblioteka Cyfrowa czy Nowotomska Galeria Internetowa;

- 8 bibliotek posiadało czytniki e-booków, wszystkie 8 bibliotek umożliwiała wypożyczanie czytników na zewnątrz, 6 bibliotek udostępniało je też na miejscu; łącznie wykazano 102 czytniki e-booków.

VII. Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą i inwestycje

- 43 biblioteki (19% ogółu bibliotek) z woj. wielkopolskiego pozyskało w 2016 r. dodatkowe, pozabudżetowe środki. W 2016 r. odnotowano spadek liczby bibliotek aplikujących o dodatkowe środki o 39 % (mniej o 28 bibliotek aplikujących) w stosunku do 2015 r.;
- w 2016 r. biblioteki zrealizowały 67 projektów. Najwięcej projektów dotyczyło dofinansowania działań promujących literaturę i czytelnictwo, poprawy warunków lokalowych: przebudowy, remontu, zakupu nowego sprzętu komputerowego lub wyposażenia.
- bibliotekarze wskazali na 19 różnych źródeł, z których otrzymali dotacje, najczęściej były to instytucje rządowe, samorządowe i organizacje non-profit;
- instytucje i organizacje, do których biblioteki składały najwięcej projektów:
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (32 projekty)
 - Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (4 projekty)
 - Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego (4 projekty)
 - Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (2 projekty)
 - Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (2 projekty)
- w 2016 r. wielkopolskie biblioteki pozyskały **5.122.814 zł** dodatkowych środków pozabudżetowych na wsparcie prowadzonej działalności, zakup wyposażenia lub poprawę infrastruktury.

W powyższym zestawieniu nie zostały ujęte środki, które biblioteki otrzymały z MKiDN w ramach *Programu Biblioteki Narodowej: Zakup nowości wydawniczych do bibliotek*.

VIII. Realizacja budżetów partycypacyjnych w bibliotekach publicznych w 2016 r.

Wsparcie z budżetu obywatelskiego uzyskały tylko 3 biblioteki:

1. Miejska Biblioteka Publiczna w Koninie – 31.887 zł:

Działanie: „Doposażenie zbiorów MBP w Koninie”- zakup 91 audiobooków dla Wypożyczalni Zbiorów Muzycznych i Książki Mówionej. „Konin Lubi Książki” – 7 spotkań autorskich oraz zakup książek zaproszonego autora (A. Graff, H. Bakuła, J.L. Wiśniewski, K. Bonda, M. Pałasz, B. Kosmowska, O. Tokarczuk).

2. Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu (pow. poznański) - 12.500 zł:

Biblioteka otrzymała dotację na bieżącą działalność.

3. Miejska Biblioteka Publiczna w Środzie Wlkp. – 8.000 zł:

Dotacja na zakup nowości książkowych dla filii w Starkówcu Piątkowskim.

Łączna kwota uzyskana z budżetu obywatelskiego: 52 387 zł

IX. Infrastruktura i modernizacja bibliotek

W 2016 r. 19 bibliotek w województwie wielkopolskim zrealizowało inwestycje typu – budowa, rozbudowa, remont.

Prace inwestycyjne o najszerszym zakresie przeprowadziły biblioteki, które pozyskały dofinansowanie z programu MKiDN *Infrastruktura Bibliotek 2016 – 2020*. Były to :

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Trzciance – remont dachu i elewacji, adaptacja podwórka na *Czytelnię Letnią*, remont holu i WC dla czytelników, zakup sprzętu i wyposażenia; kwota dofinansowania: 355. 500 zł
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna w Dąbiu – remont i wyposażenie biblioteki głównej; kwota dofinansowania: 90.000 zł
- Biblioteka Publiczna w Kórniku – rozbudowa budynku biblioteki i budowa nowej części. Zakup wyposażenia. Termin zakończenia projektu: listopad 2018; kwota dofinansowania: 1.800.050 zł

- Biblioteka Publiczna Gminy Krzykosy – przebudowa i rozbudowa Filii Bibliotecznej w Pięczkowie; kwota dofinansowania: 336.526 zł
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Ostroróg – remont, modernizacja i wyposażenie biblioteki; kwota dofinansowania: 184.910 zł
- Modernizacja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jastrowiu - prace remontowe, montaż windy, oznakowanie biblioteki, utworzenie czytelní letniej, monitoring; kwota dofinansowania: 184.542 zł
- Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny – remont i doposażenie siedziby głównej i filii; kwota dofinansowania: 177.500 zł
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Koźminie Wlkp. – przebudowa i adaptacja budynku na potrzeby biblioteki; kwota dofinansowania: 638.918 zł.

15.03.2017 r.

Helena Bednarska
Dyrektor
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu